

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1004/2024
24.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Гордане Којић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Дејана Мартиновића, због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Јелене Милутиновић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу К. 81/23 од 31.01.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 412/24 од 16.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Дејана Мартиновића, адвоката Јелене Милутиновић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу К. 81/23 од 31.01.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 412/24 од 16.05.2024. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев одбацује као **НЕДОЗВОЉЕН**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу К. 81/23 од 31.01.2024. године, окривљени Дејан Мартиновић оглашен је кривим да је извршио кривично дело изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика за које му је утврђена казна затвора у трајању од 3 године и кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и новчана казна у износу од 30.000,00 динара, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 године и 4 месеца и новчану казну у износу од 30.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, и одређено да уколико у датом року новчану казну не плати иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка, а оштећени су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 412/24 од 16.05.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Дејана Мартиновића и његовог браниоца, адвоката Јелене Милутиновић и пресуда Основног суда у Младеновцу К. 81/23 од 31.01.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Јелена Милутиновић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног као основан и побијане пресуде преиначи тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дела која су му стављена на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама, у односу на кривично дело изнуда из члана 214. Кривичног законика учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с обзиром да у радњи извршења која је окривљеном стављена на терет није описан умишљај код окривљеног нити намера за прибављање противправне имовинске користи, да окривљени овим догађајем није прибавио никакву имовинску корист јер ништа од имовине оштећеног није прешло у својину окривљеног, те у радњама окривљеног, које суд квалификује као кривично дело изнуда из члана 214. став 1. КЗ нема елемената овог кривичног дела.

Врховни суд изнете наводе оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика (КЗ) чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљени Дејан Мартиновић оглашен кривим да је кривично дело изнуда извршио тако што је у време и на месту одређеном у изреци пресуде „у урачунљивом стању силом принудио оштећеног АА из ... да на штету своје имовине потпише признаницу о дугу од 300.000,00 динара у намери да прибави себи противправну имовинску корист, на тај начин што је од оштећеног који му је указао да му нешто цури из аута захтевао да му надокнади штету коју није причинио и која није ни настала тада, тако што му је ударио два шамара... што је код оштећеног створило страх, на тај начин га присилио да потпише сачињену признаницу о признавању дуга на износ од 300.000,00 динара... при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, те на име обезбеђења исплате наводног дуга

задржао путничко возило... као и уговор о непокретности, а био је свестан да је његово дело забрањено“.

Из чињеничног описа кривичног дела изнуда из члана 214. КЗ које је окривљеном стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца и за које је оглашен кривим произилазе сви елементи кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим, како субјективни („у урачунљивом стању..свестан свог дела и хтео његово извршење..свестан да је његово дело забрањено“) тако и објективни (у намери да себи прибави противправну имовинску корист применом силе принудио оштећеног да потпише признаницу о непостојећем дугу), при чему чињеница да ништа од имовине оштећеног није прешло у својину окривљеног, није од утицаја за постојање овог кривичног дела, управо имајући у виду објективна обележја овог кривичног дела, те су супротни наводи изнети у захтеву оцењени као неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости у погледу кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ за које је окривљени такође оглашен кривим, бранилац наводи да у том делу суд искључиво одлуку заснива на исказу оштећеног ББ, иако је исти мењао исказ, те у тужилаштву рекао да је дошло непознато лице, да су у питању два или три јагњета, који је и око цене мењао исказ, на који начин се исказ овог оштећеног доводи у сумњу и закључује да на основу оваквог исказа није на несумњив начин утврђено да је окривљени учинио дело које му је стављено на терет, којим наводима бранилац суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Татјана Вуковић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**